



## Ei kuntaa ilman yrityksiä

Suomen Yrittäjien ratkaisut  
kuntien kehittämiseksi

Kuntavaalit 2021

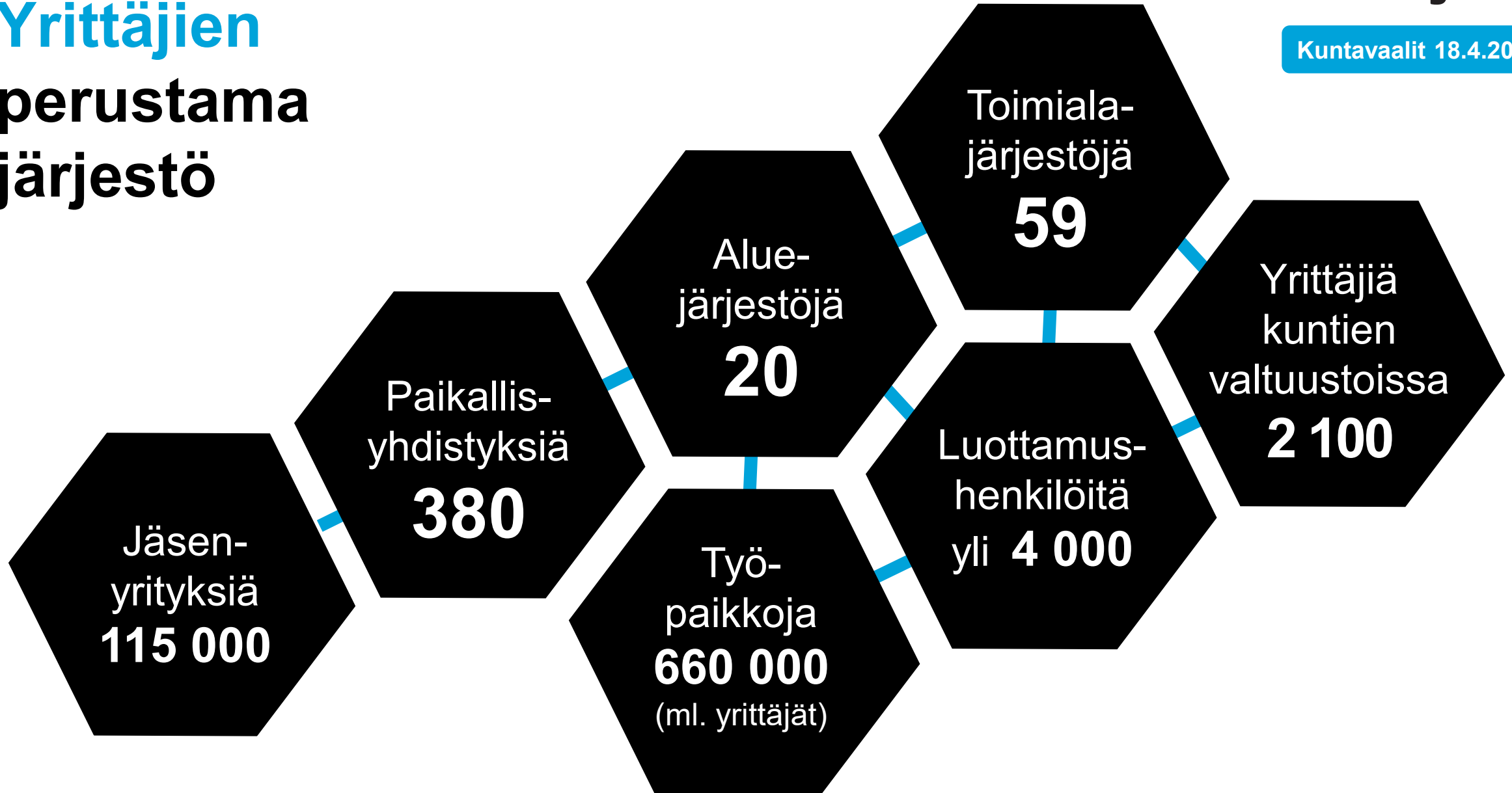


## Yrittäjäyys ja yrittäjäjärjestö

# Yrittäjien perustama järjestö

## Yrittäjät

Kuntavaalit 18.4.2021



## Suomen suurin elinkeinoelämän järjestö



Sydän mukana yrittämisessä

# TÄTÄ ON SUOMALAINEN YRITTÄJYYS

286 042

Yritystä rakentaa maattamme joka päivä.



Yrittäjyys  
on usein asenne  
ja intohimo.

70%

Lähes 70 prosenttia Suomen yrittäjistä on yksinyrittäjiä.



Suomen yrittäjistä toimii maailmalla.



44%

yrittäjistä työskentelee yli 50 tuntia viikossa.

1 400 000 Yrittäjät

ihmistä teki töitä Suomen yrityksissä ja luo verotuloja.

Kuntavaalit 18.4.2021

93%

kaikista yrityksistä työllistää alle 10 henkeä.

Yrittäjien keski-ikä on

47 vuotta.

1/5

yritysten kasvusta tulee digitalisaation ansiosta.



REILU

1/5

yrittäjistä on pienituloisia.

Yritysten toimipaikkojen sijainnin kolmen kärki:

Pirkanmaa

Varsinais-Suomi

Uusimaa

VAIN

0,2%

Suomen yrityksistä on suuryrityksiä.



## Maa, jossa on hyvä yrittää



## Yrittäjyyden muutostekijät

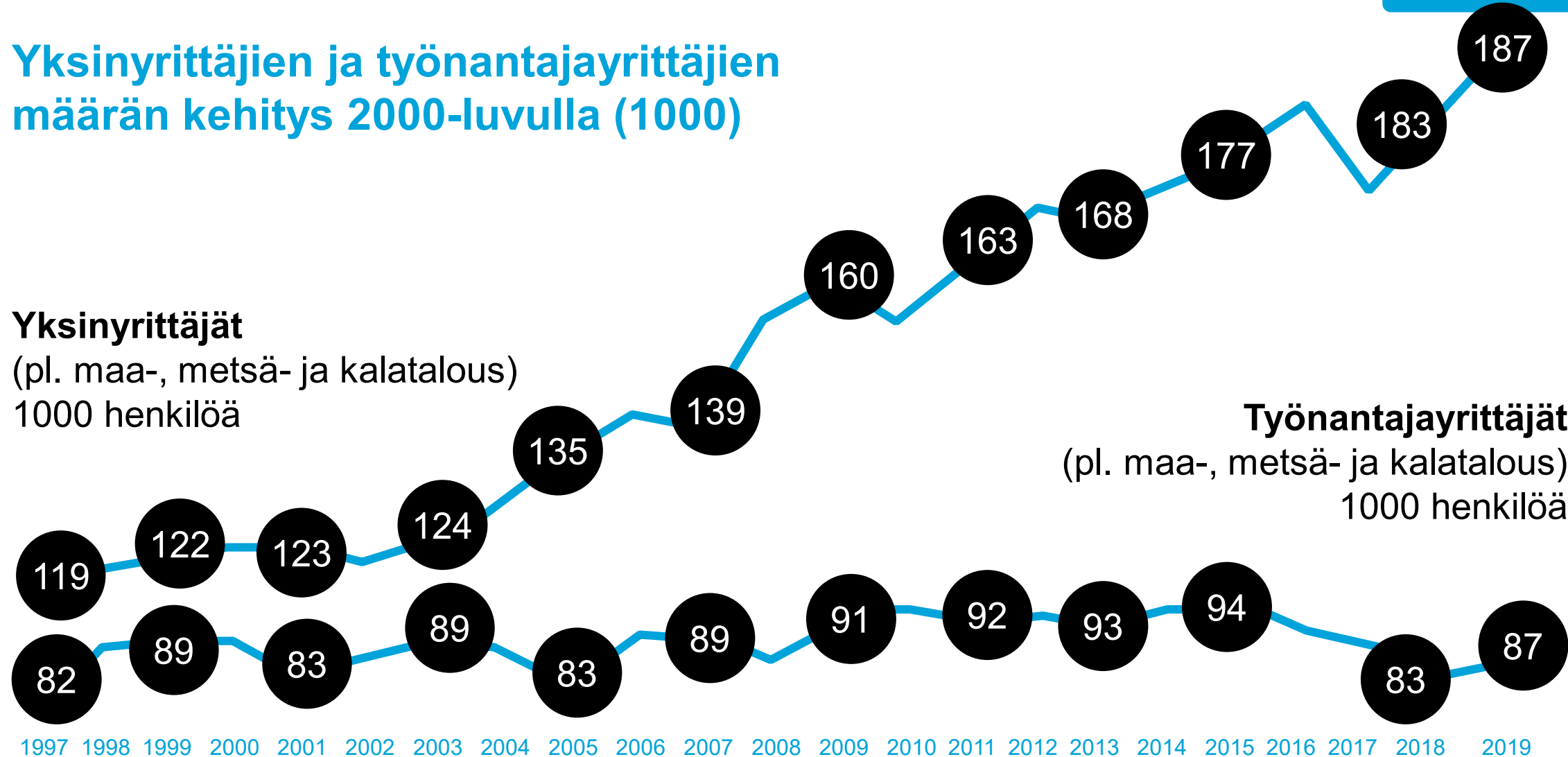
## Yksinyrittäjäyys kasvanut vahvasti

Yksinyrittäjien ja työnantajayrittäjien määrän kehitys 2000-luvulla (1000)

### Yksinyrittäjät

(pl. maa-, metsä- ja kalatalous)  
1000 henkilöä

**Työnantajayrittäjät**  
(pl. maa-, metsä- ja kalatalous)  
1000 henkilöä





## Yrittäjyyden muutostekijät

Digitali-  
saatio

Korona

Ilmaston-  
muutos

Ikäänty-  
minen

Maahan-  
muutto

Kaupungis-  
tuminen

Työn  
murros

Moni-  
paikkaisuus

Teknologia-  
murros

Turvallisuus

Kansain-  
välistyminen

Julkisen  
sektorin rooli  
markkinoilla

## Yrittäjät kuntavaalivaikuttajana

## Yrittäjät kuntavaalivaikuttajana

### Tavoitteena on

- yrittäjämynönteisen kuntapolitikan tekeminen kunnissa.
- vahvistaa Suomen Yrittäjien paikallisyhdistyksien vaikuttamistyötä.

### Päämääränä on

- politiikka, joka parantaa yritysten edellytyksiä toimia.
- kunta, maakunta ja valtio luovat alustan, jolle yritykset rakentavat elinvoiman.

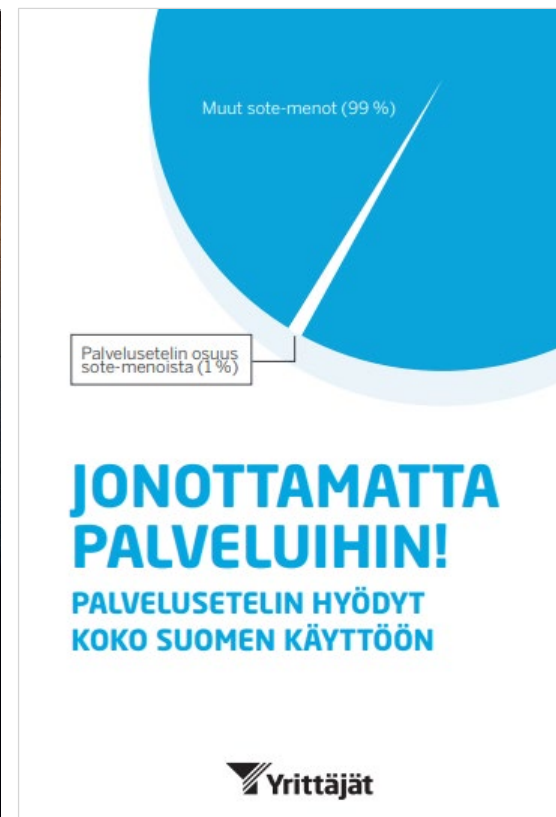


# Yrittäjien julkaisuja **kuntavaikuttajalle**

# Yrittäjät

Kuntavaalit 18.4.2021

Lue lisää osoitteesta [yrittajat.fi/kunnat](http://yrittajat.fi/kunnat)



## Neuvontaa verkostoissa yrityksille **koko maassa**





## Kuntien toimintaympäristöön vaikuttavia asioita

Tarvittaisiin monipaikkaisuuden lisäksi muut. (Anssi luvannut tehdä)



## Yrittäjien kymppilista kuntavaaleihin

1. Julkista sektoria on pakko kaventaa, jos kakkua halutaan kasvattaa.
2. Kunnan ja yritysten vuoropuhelua tarvitaan. Sitä on elinkeinopolitiikka.
3. Kun kunnassa tehdään päätöksiä, kannattaa tarkistaa, miten ne vaikuttavat yrityksiin.
4. Rakentaminen ja yhteydet luovat vahvan kivijalan: luvat ja kaavat nopeasti!
5. Kunnan kannattaa auttaa yrittäjiä: vaadittavat tiedot voitava antaa sähköisesti yhdessä paikassa.
6. Etätöiden yleistyminen on monelle kunnalle mahdollisuus.
7. Julkisista kilpailutuksista vauhtia yrittäjyyteen: kunta, muista pienet yritykset!
8. Vähemmän kuntayhtiöitä, enemmän paikallista yrittäjyyttä!
9. Yritykset kannattaa ottaa mukaan tuottamaan palveluita kuntalaisille.
10. Päivähoito ja koulutus nykyaikaan, nuoret ansaitsevat oppia myös yrittäjätöistä.

## Muutostekijät kunnissa



- Julkinen ja yksityinen menestyvät vain yhdessä.
- Yrittäjien ja kuntien kohtalonyhteys on vahva. Yritysneuvontaan kannattaa panostaa.
- Koronavuonna valtionosuudet ovat kasvussa, ylijäämäisiä tilinpäätöksiä ja haaste vasta edessä.
- Sote puolittaa kunnan vastuut. Tämä mahdollistaa lisää energiaa elinvoimaan.
- Kuntien 600 lakisäateistä tehtävää on liikaa. Roolit ja vastuut on määriteltävä uudelleen.
- Koronan lisäksi tunnetut trendit: digitalisaatio, globalisaatio, ikääntyminen ja monipaikkaistuminen.

## Monipaikkaisuus on mahdollisuus

### Yrittäjämönteinen kunta tarjoaa:

- verkostoitumismahdollisuuksia
- yrityspalveluita ja -neuvontaa
- sujuvat tietoliikenneyhteydet
- joustavan joukkoliikenteen kunnan vapaa-ajanasutukselle
- vaikuttamismahdollisuuksia
- työtiloja ja kohtaamispaikkoja

Kaksi tyytyväistä perhokalastajaa Tornionjoella Pellossa. / Kuva: Pellon Kehitys Oy, kuvaaja Joonas Linkola



## Ei kuntaa ilman yrityksiä

*Yrittäjä tuo palvelut, työn ja rahan kuntaan.  
Kunnan ja yritysten pitää vetää yhtä köyttä, jotta kunta menestyy.  
Kuntavaaleissa päätetään elinvoimasta ja siitä,  
kuinka yrittäjien näkemykset otetaan huomioon.*

## Työtä ja hyvinvointia kuntiin

1. Yritysten talous vaikuttaa kuntien menestymiseen.
2. Elinkeinopolitiikka on kunnan ja yrittäjien vuoropuhelua.
3. Yritysvaikutusten arviointi mittaa vaikutusta elinvoimaan.
4. Maankäyttö ja rakentaminen luovat vahvan kivijalan.
5. Perusinfra ja sujuva liikenne luovat pohjan menestykselle.
6. Vain kilpailu jalostaa ja tuo laatua.
7. Osaaminen liikuttaa kuntaa.
8. Monituottajamalli sopii soteen.
9. Kuntakokoa uskallettava pohtia.

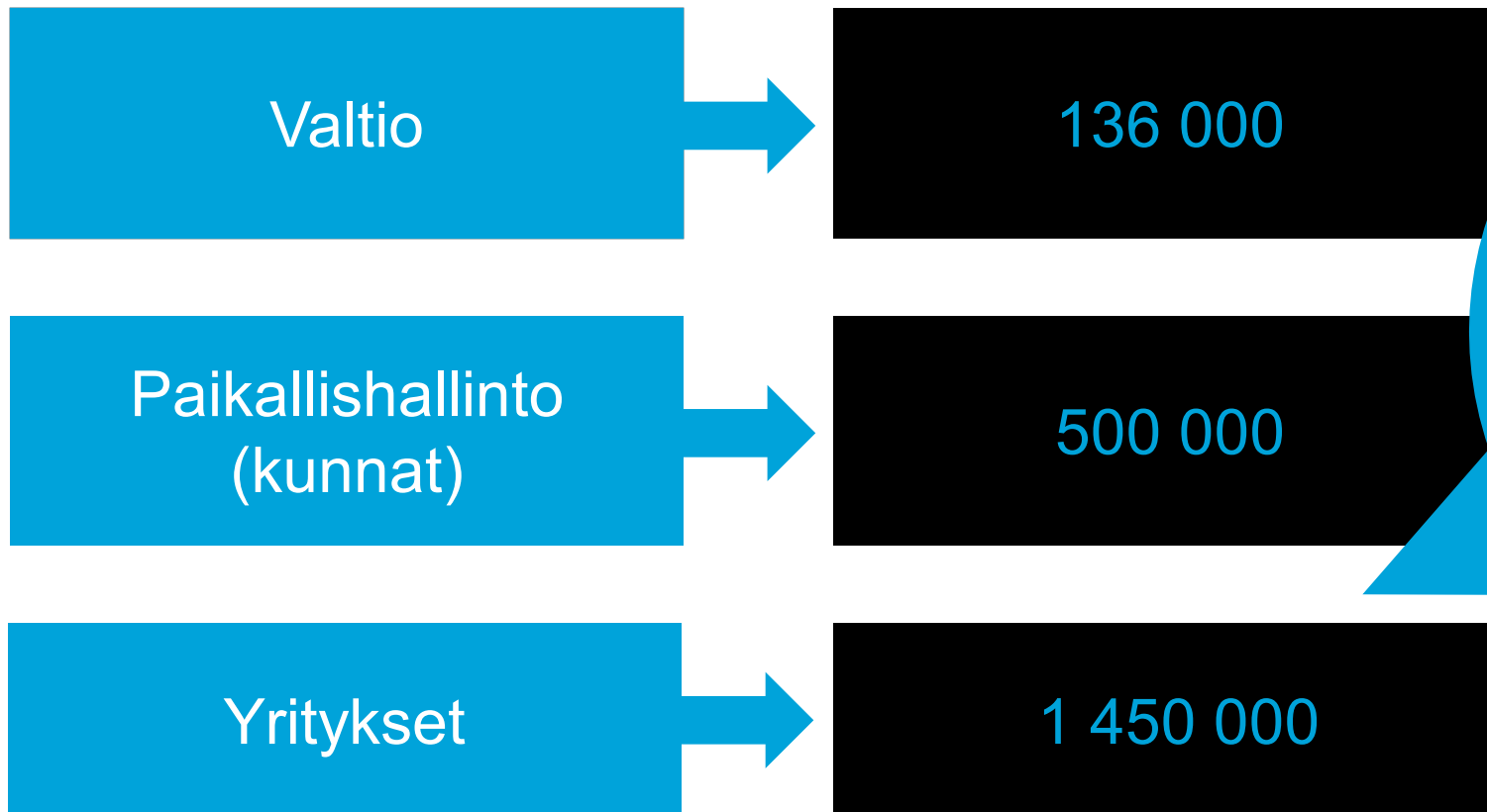
## Yritysten talous vaikuttaa kuntien menestymiseen



## Yritykset työllistävät **eniten**

### Työnantaja

### Työllisten määrä



Palkansaajista merkittävä osa työskentelee yrityksissä. Siksi on tärkeää, että yrittämisen edellytykset kaikissa kunnissa turvataan.

## Yritysten talous vaikuttaa kuntien menestymiseen

### Yrittäjämyönteinen kunta:

- pitää verotuksen ennustettavana.
- ei kilpaile alueen yritysten kanssa.
- on elinvoimainen. Kuntaliitokset eivät ole itse-tarkoitus, mutta joskus välttämätön tie eteenpäin.
- tuottaa järjestämisvastuullaan olevat palvelut monituottajamallilla eli julkisen sektorin, yritysten ja järjestöjen voimin.
- tekee kunnan talouskasvua tukevia investointeja.

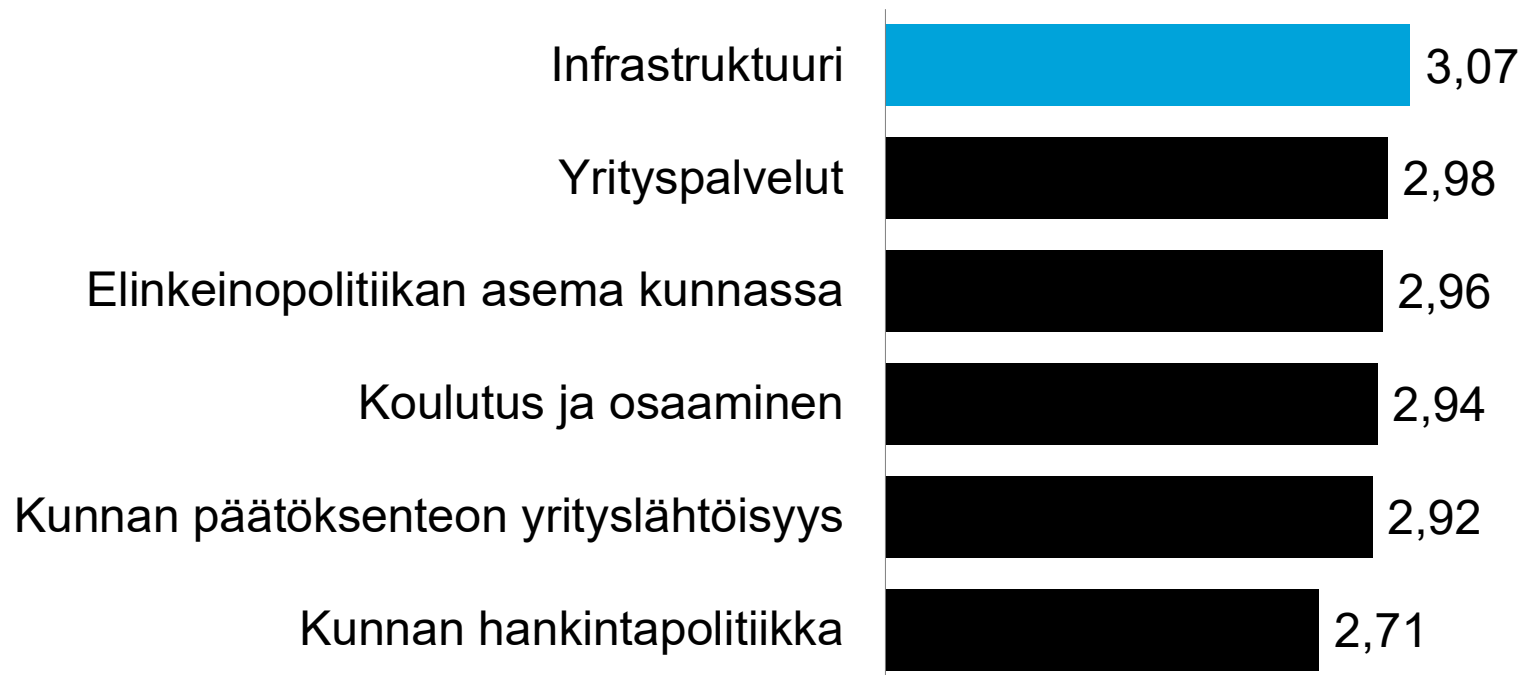


## Elinkeinpolitiikka on kunnan ja yrittäjien vuoropuhelua



## Elinkeinopolitiikan 6 osa-alueen keskiarvot

(asteikko 1–5), koko maa, N=10404



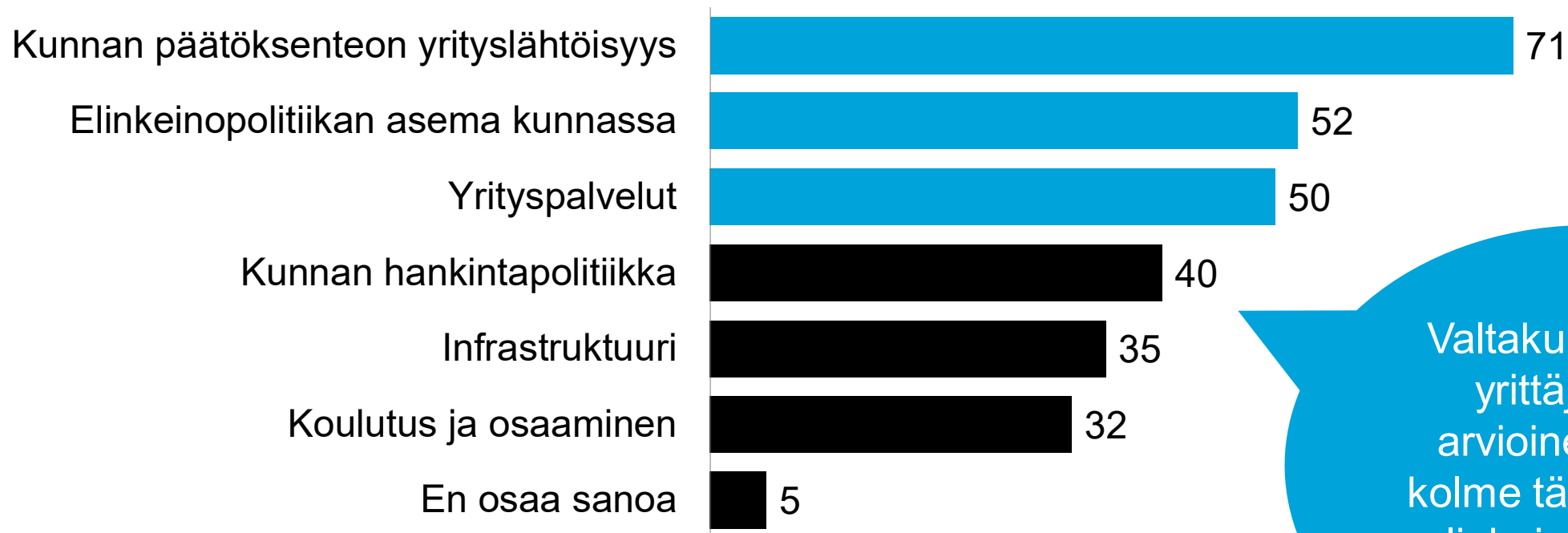
Yrittäjien  
kuntabarometri  
2020

Yrittäjät ovat arvioineet tämän valtakunnallisesti onnistuneimmaksi elinkeinopolitiikan osa-alueeksi.

Yrittäjien kuntabarometri 2020, Valtakunnallinen raportti, 9.6.2020

## Elinkeinopolitiikan osa-alueet

### (6) tärkeysjärjestyksessä % koko maa, N=10404



Valtakunnallisesti yrittäjät ovat arvioineet nämä kolme tärkeimmiksi elinkeinopolitiikan osa-alueiksi.

Vastaajat ovat voineet valita mielestään kolme tärkeintä osa-aluetta

## Yrityspalvelut tärkeysjärjestyksessä % koko maa, N=10404



Valtakunnallisesti yrittäjät ovat arvioineet nämä kolme tärkeimmiksi yrityspalveluiksi.

*Vastaajat ovat voineet valita mielestään kolme tärkeintä osa-aluetta*



## Yritysneuvonta on yrittäjän lähipalvelu

### Yrittäjämönteinen kunta:

- tarjoaa yrityspalveluita eri vaiheisiin: aloittaessa, kasvussa, kansainvälistyessä ja omistajanvaihdoksessa sekä kriisissä.
- tukee yrityksiä digitaalisten ratkaisujen tarve-määrittelyssä ja valinnassa sekä koulutuksessa.
- varmistaa, että yritykset ovat tietoisia yrityspalveluista.
- järjestää yrityspalvelut tehokkaasti.
- yhtiömuotoinen toiminta on usein joustavaa ja yrityslähtöistä.

# Esimerkki Pellosta

Yrittäjät

Kuntavaalit 18.4.2021



## Pellossa yritysneuvoja tulee yritykseen

Pellossa yrittäjän ei tarvitse lähteä hakemaan neuvoa yrityspalveluiden konttorilta. Yritysneuvoja menee yritykseen. Tällöin yritystoiminta ei tarpeettomasti keskeydy. Yritysneuvontaa tehdään yrittäjämäisesti tarvittaessa myös iltaisin ja viikonloppuisin. Vastaavasti kehitysyhtiö joustaa ajankäytön suunnittelussa ja mahdollistaa osaamisen kehittämisen.

*Kalastajia Tornionjoella Pellossa. Kuva: Naamisuvanto salmon fishing*

## Esimerkkejä kuntapäätäjän pohdittavaksi

- Kuuluuko elinkeinopolitiikka kuntasi ylimmän johdon vastuulle?
- Panostaako kuntasi koulutukseen?
- Löytävätkö yritykset osaavaa työvoimaa?
- Toteuttaako kuntasi kaavoituksen avoimesti ja johdonmukaisesti?
- Arvioiko kuntasi järjestelmällisesti päätösten yritysvaikutukset?
- Ymmärtääkö henkilöstö yrittäjyyden merkityksen kunnalle ja toisin päin?

**Käyvätkö  
kuntasi virkamiehet  
ja luottamushenkilöt  
yrittäjien kanssa  
säännöllistä ja  
avointa vuoro-  
puhelua?**



## Yritysvaikutusten arviointi mittaa vaikutusta elinvoimaan

## Päätökset vaikuttavat yrityksiin

### Yrittäjämönteinen kunta:

- arvioi valmistelussa olevien päätösten vaikutukset yrityksiin.
- tekee yritysvaikutusten arviointia järjestelmällisesti ja vakiintuneesti.
- poistaa päätöksillä yrittäjyyden esteitä, eikä luo niitä.
- minimoi yrittäjyyden kannalta haitalliset päätökset.





## Maankäyttö ja rakentaminen luovat vahvan kivijalan



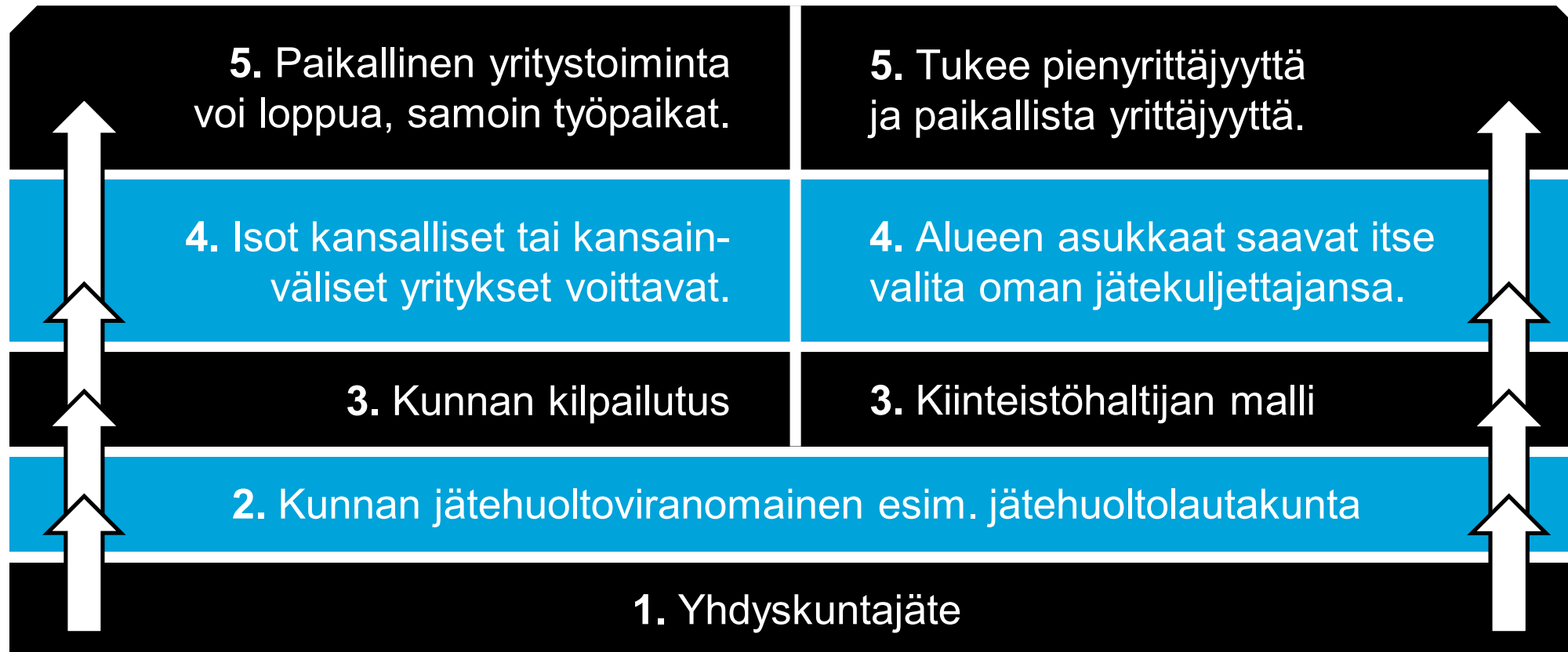
## Maankäyttö ja joustavat lupapalvelut ovat kunnan kilpailuvaltteja

Yrittäjämysteisellä kunnalla on:

- investointeja tukeva maankäyttö.
- eteenpäin katsova maapoliittinen ohjelma.
- yrittämistä vauhdittava rakennusjärjestys.
- nopeat kaava- ja lupapalvelut sekä järkevä harkintavalta.
- ohjeelliset tonttirajat - joustavuutta ja räätälöintiä.
- läpinäkyvä ja avoin lupapalveluiden hinnoittelu.
- periaatteena kohdella yrityksiä tasapuolisesti.



## Jätehuolto vaikuttaa yrityksiin ja työpaikkoihin





## Jätehuolto vaikuttaa yrityksiin ja työpaikkoihin

### Yritysmyönteinen kunta

- kuuntelee yrittäjiä jätehuollosta päätettäessä.
- ei kilpaile jätehuoltoyritysten kanssa.
- antaa myös pienten kuljetusyritysten tarjota palvelujaan. Asukkaiden on voitava itse valita oman kuljettajansa (kiinteistönhaltijan malli).





## Perusinfra ja sujuva liikenne luovat pohjan menestykselle

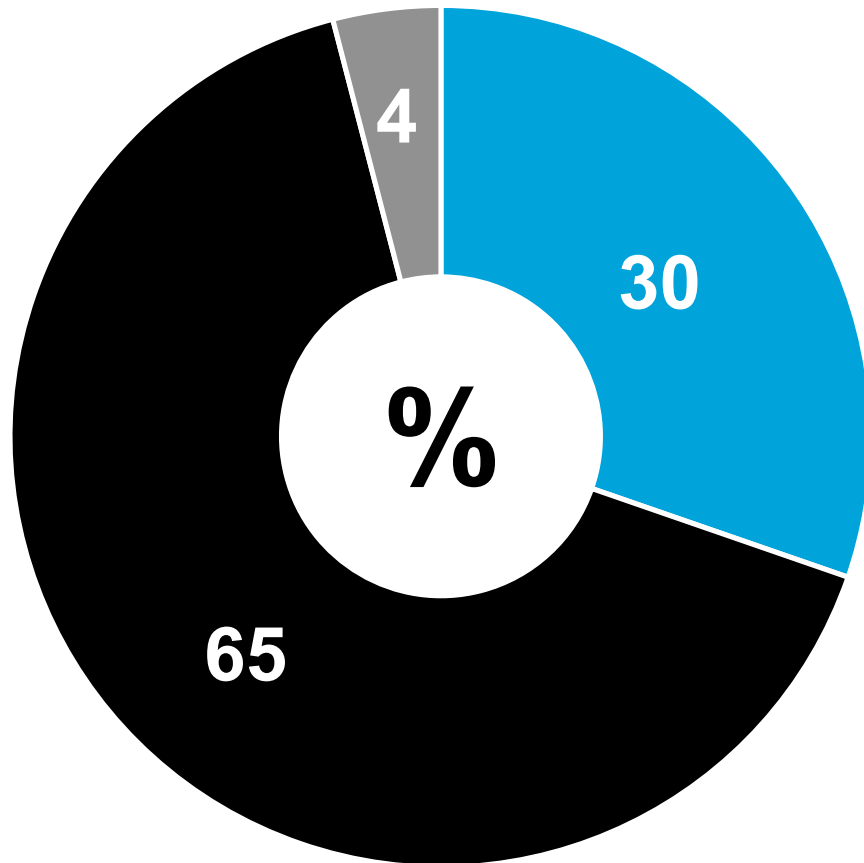
## Liikenne- ja nettiyhteydet kuntoon

### Yritysmyönteinen kunta

- huolehtii tietoverkkojen kattavuudesta ja toimintavarmuudesta.
- tukee laajakaistarakentamista.
- digitalisoi julkisia palveluita ja valokuiduttaa julkisia tiloja.
- turvaa saavutettavuuden ja infran rahoittamalla liikenneväylien kunnossapitoa ja investointeja.
- pitää huolta vesijohtoverkostosta.
- energiayhtiö edistää energiamuotoja, jotka tukevat alueen yrittäjyyttä.

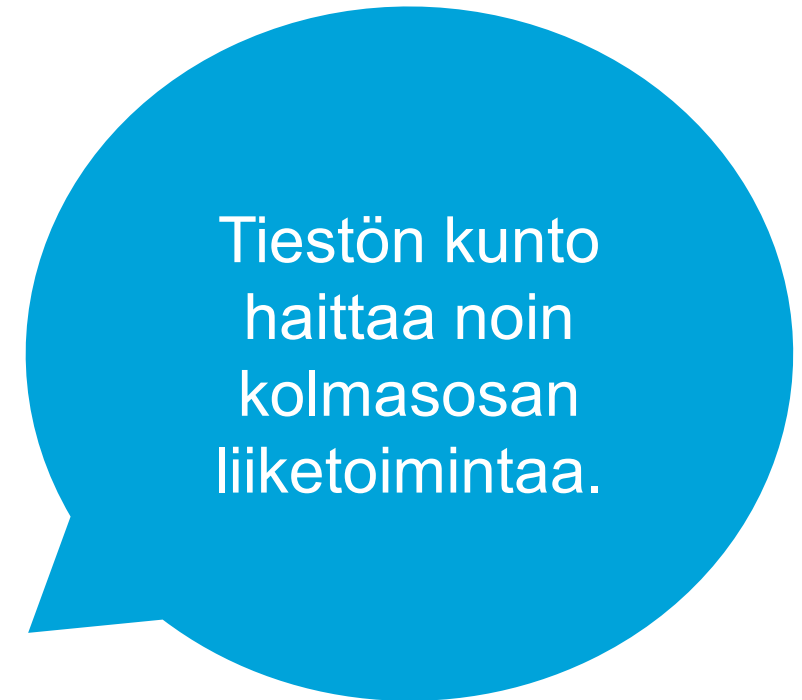


## Haittaako tiestön kunto yrityksenne toimintaa?



- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

Total tammikuu/2020  
n=1051



*Lähde: Kantar TNS: Yrittäjägallup tammikuu 2020, vastaajia 1051. Tilaaja: Suomen Yrittäjät.*



# Esimerkki Seinäjoelta

Yrittäjät

Kuntavaalit 18.4.2021

## Seinäjoki houkuttelee yrittäjiä

Seinäjoki on satsannut yrityslähtöisyyteen niin strategiassaan kuin teoissaan. Kaupunki kehittää infraa ja esimerkiksi kaavoituksen, tonttien myynnin ja vuokraamisen prosesseja on kehitetty jouheviksi. Tavoitteena on houkutella alueelle lisää yrityksiä esimerkiksi yritysvierailuilla ja suoramarkkinoinnilla. Kehitysyhtiö Into Seinäjoella on selkeät tulostittarit yritysten houkuttelemiseksi kaupunkiin.

*Kuva: Seinäjoen kaupunki*



**Vain kilpailu jalostaa ja tuo laatua**

## Mitä hankinnat onnistuessaan merkitsevät alueille?

- Verotuloja
- Työtä
- Palveluja

**Elinvoimaa!**





## Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 2 § Lain tavoitteet

Hankinnat on toteutettava tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Hankinnat on pyrittävä järjestämään siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin.

## Askeleet kunnan onnistuneeseen hankintaan

1. Ilmoita hankinta-aikeesta varhain.
2. Käy vuoropuhelua tulevasta hankinnasta toteutuksesta kiinnostuneiden yritysten kanssa.
3. Arvioi merkittävien hankintojen vaikutukset yrityksiin.
4. Älä pyydä hankintailmoituksessa tarpeetonta.
5. Jaa hankinta osiin, jotta useampi erikokoinen yritys voi tulla valituksi.
6. Linjaa, että sama yritys ei voi voittaa kaikkia kilpailutuksen osia.
7. Mittaa ja valvoo laatua sopimuskauden ajan.
8. Käytä apuna Yrittäjien maksutonta hankintaneuvontaa.



## Julkista elinkeino- toimintaa vähennettävä

### Yrittäjämönteinen kunta

- ei kilpaile ja häiritse yritysten toimintaa omilla yhtiöillään.
- hankkii palvelut ja tuotteet avoimesti yrityksiltä, ei omilta yhtiöiltään (inhouse).
- ottaa ryhtiliikkeen kunnan omistajaohjauksessa.
- laskee oman tuotantonsa kustannukset avoimesti ja valtakunnallisesti vertailukelpoisesti.
- julkaisee tiedot ostolaskuistaan verkossa.





# Esimerkki Liedosta

**Yrittäjät**

Kuntavaalit 18.4.2021

## **Lieto lähettää yrittäjille tekstiviestejä**

Kunta on lanseerannut tekstiviestipalvelun yrittäjille. Perinteisten toimintamallien, kuten aamukahvitilaisuuksien, lisäksi kunta tiedottaa ja muistuttaa tulevista asioista tekstiviesteillä. Näin yrittäjät tietävät, mitä kunnassa tapahtuu lähiaikoina ja he osaavat varautua siihen. Palvelu on saanut hyvän vastaanoton.

*Kuva: Liedon kunta*



## Osaaminen liikuttaa kuntaa

## Miksi **osaaminen ja koulutus** ovat yrittäjille tärkeitä vaikuttamiskohteita?



Osaaminen on yrityksen tärkein pääomaerä





## Osaamispalveluiden kokonaisuus



Osaamispalveluiden verkosto reagoi ketterästi yritysten tarpeisiin.

## Osaaminen liikuttaa kuntaa

### Yrittäjämönteinen kunta

- ottaa alueen pk-yritykset mukaan ammatillisten oppilaitosten päätösten suunnitteluun.
- panostaa oppimisvälineisiin ja täydennyskoulutukseen.
- tekee opetussuunnitelmia velvoittavan strategian yrittäjyyskasvatukseen.
- luo yrittäjän liiketoimintaitoja parantavan osaamisverkoston.





## Jyväskylässä kaikki voivat opiskella yrittäjyyttä

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiassa opiskelijalla on mahdollisuus opiskella yrittäjyyttä. Tämä koskee niin lukiolaisia kuin ammattiopintoja tekeviä. Opiskelija voi saada yrittäjyysosaamista Gradian opintotarjonnan lisäksi EduFutura-oppilaitosten yhteisestä tarjonnasta, Jyväskylän yritystehtaasta sekä muusta asiantuntijaverkostosta. Malli on tuonut Keski-Suomeen uusia menestyviä yrityksiä sekä vahvistanut jo toimivien yritysten kilpailukykyä.



## Monituottajamalli sopii soteen



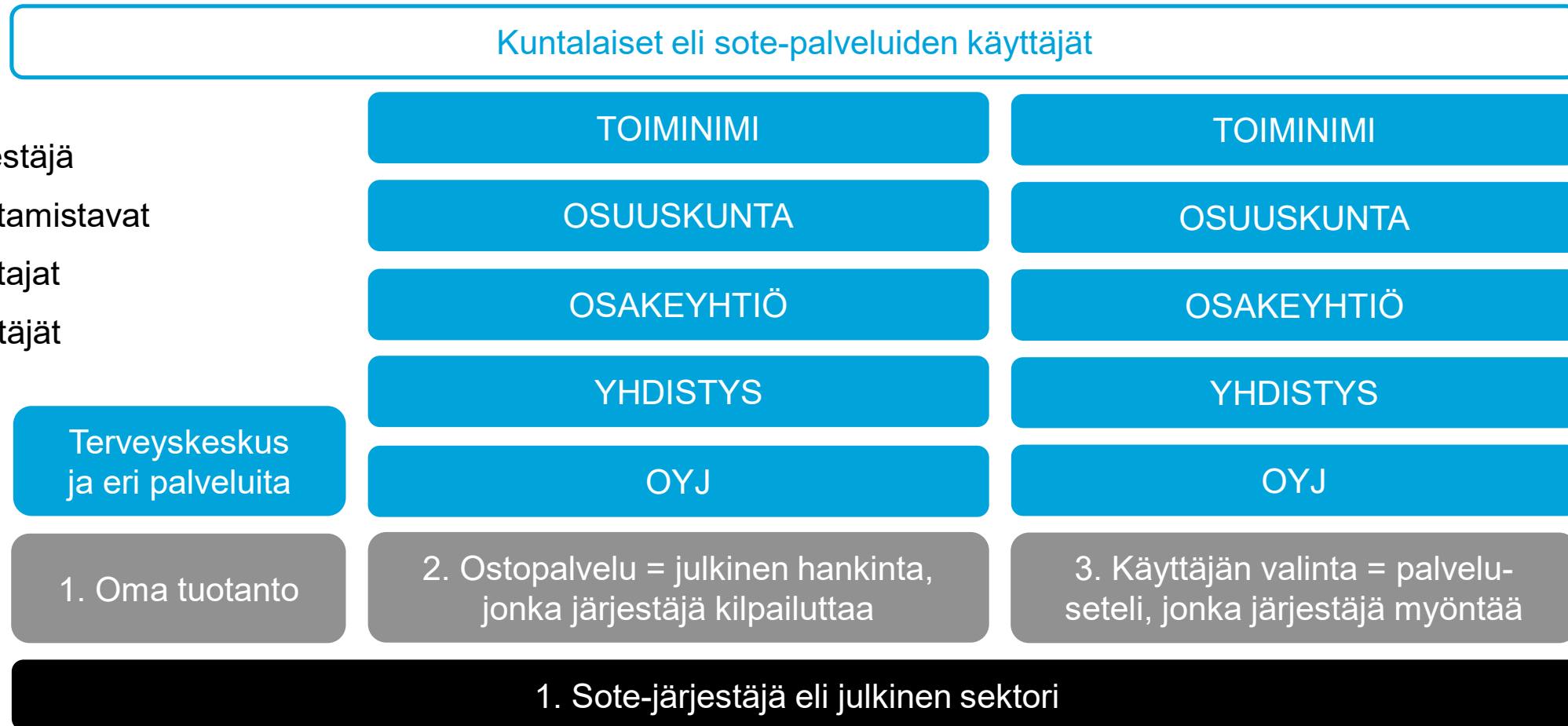
## Sote-sektorilla työskentelee 400 000 ammattilaista

- Niistä 80 000 työskentelee yksityisellä sektorilla.
- Sote-palveluita tarjoamaan tarvitaan julkinen sektori, yritykset ja järjestöt. Tämä on monituottajamalli.
- Sote-järjestäjän (julkinen sektori) myöntämällä palveluseleillä pienetkin yritykset voivat tuottaa palveluita kuntalaisille.

## Sotessa yrittäjien tavoite on monituottajamalli

Kuntalaiset eli sote-palveluiden käyttäjät

- Järjestäjä
- Tuottamistavat
- Tuottajat
- Käyttäjät





## Kuntakokoa uskallettava pohtia

## Kuntaliitoksia uskallettava pohtia

### Yrittäjämönteinen kunta

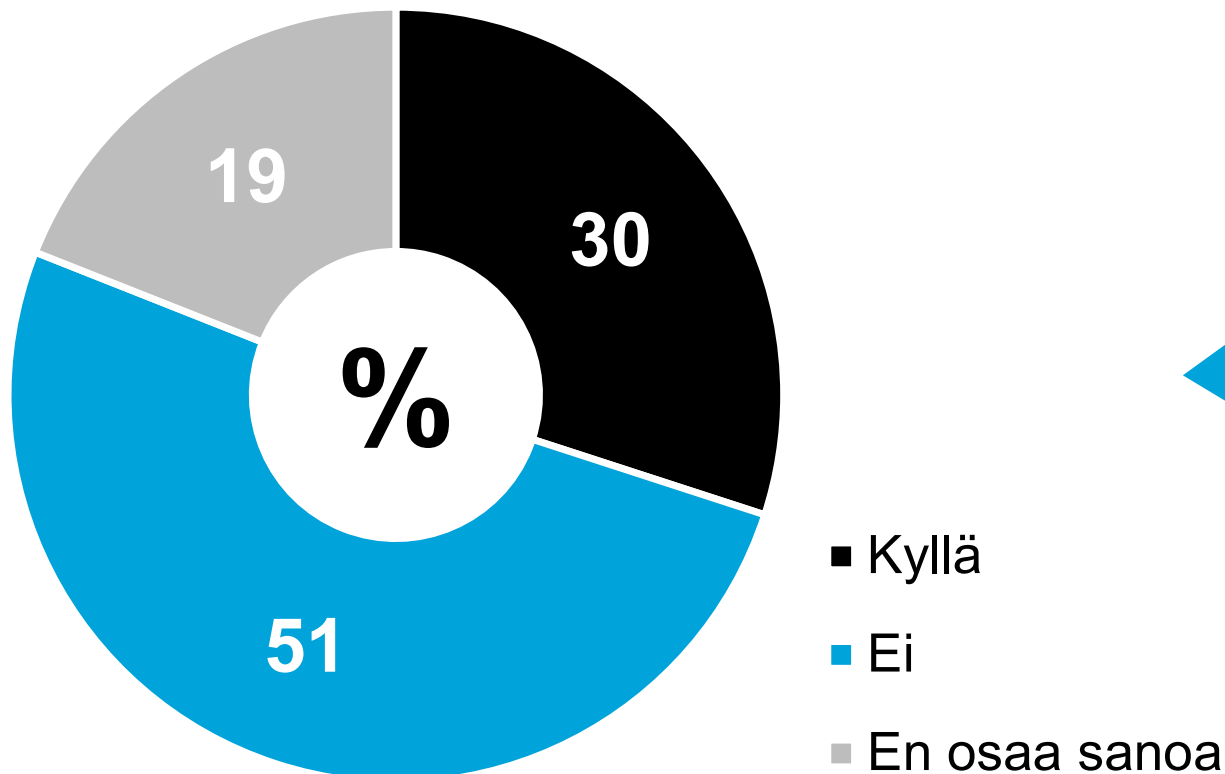
- on houkutteleva kumppani mahdolliseen kuntaliitokseen.
- järjestää kuntaliitosten jälkeen yrityspalvelut uuden kunnan yrittäjille tasavertaisesti.
- pohtii tarvittaessa vakavasti, onko kuntaliitos alueen yrittäjien ja asukkaiden etu.





## Yrittäjien mielipide kuntaliitoksista (N=10404)

Pitäisikö naapurikuntasi liittyä yhteen oman kuntasi kanssa?



### Selite:

Väestön ikääntyminen, syntyvyyden aleneminen ja kasvukeskuksiin suuntautuva muuttoliike aiheuttaa kuntakentälle haastavan toimintaympäristön.

Kuntien tuotot vähenevät, mutta tehtävät ja velvollisuudet eivät vähene samaa tahtia.



# YRITTÄJYYDEN PUOLESTA